

PROGRAMMA (8,5 PE-punten)

Themadag Taalkring Portugees zaterdag 11 maart 2017

Locatie: De Schakel, Oranjelaan 10 in Nijkerk

Op deze dag laten we de leden van de Taalkring Portugees onderdompelen in Braziliaanse sferen, met aandacht voor de huidige politieke situatie, het jeugdstrafrecht, Braziliaanse taalgebruik en in het oog springende verschillen tussen het Portugees van Brazilië en van Portugal. We hebben maar liefst 3 sprekers: de journalist Luís Henrique de Freitas Pádua, juriste Maria Inês Marchese, en Marian Schoenmakers-Klein-Gunnewiek, universitair docente Portugees. Alle workshops hebben een interactief karakter, waarin inbreng van alle deelnemers bijzonder op prijs wordt gesteld en we hopen op een grote opkomst.

Programma:

9u00	Ontvangst met koffie en thee
9u15	Introductie
9u30	A crise brasileira e suas origens remotas e recentes , lezing en discussie door Luís Tarcísio Lage, journalist.
10u45	Pauze
11u00	Taalverwerving en taalgebruik van Nederlanders in Brazilië en Brazilianen in Nederland , interactieve workshop o.l.v Marian Schoenmakers.
13u00	Lunch
13u45	Het jeugdstrafrecht in Brazilië en Nederland , door Juriste Maria Inês Marchese.
15u45	Pauze
16:00	Verschillen in Braziliaans en Portugees vocabulaire , workshop o.l.v. Hans van der Veen en Cathe Kwakkenbos.
16u45	Afsluiting en evaluatie
17u00	Presentielijsten en borrel.

Gedetailleerde informatie over de sprekers en de programma-inhoud van de 13e Taalkringdag

A crise brasileira e suas origens remotas e recentes

Spreker: Tarcísio Lage is in 1941 in Minas Gerais geboren en sinds 1962 werkzaam als journalist. Hij begon zijn carrière bij de krant Última Hora de Belo Horizonte toen hij economie studeerde aan de universiteit van Minas Gerais. Die activiteiten moest hij afbreken wegens de militaire staatsgreep van 1964. Hij was in die tijd actief lid van de PCdoB –Ala Vermelha (Partido Comunista do Brasil). Eerst moest hij onderduiken, maar na een poos kon hij toch nog weer aan het werk als journalist bij o.a. O Dia, Última Hora, O Jornal en in São Paulo bij de Folha da Tarde. Na de door de dictatuur uitgevaardigde Ato Institucional 5 werd de repressie heviger, en moest hij voor de Supremo Tribunal Militar verschijnen en werd veroordeeld tot 2 jaar gevangenisstraf wegens staatsondermijnende activiteiten. Hij dook opnieuw onder en is vervolgens naar Chili gevlucht. Voor zijn vlucht brak hij al met de Ala Vermelha. Daarna heeft hij in Londen gewerkt voor Serviço Brasileiro da BBC, vervolgens bij de Zwitserse radio in Bern en daarna in Nederland gedurende 23 jaar tot zijn pensioen als coördinator voor het Braziliaanse nieuws bij de Nederlandse Radio. Hij is auteur van vier in Brazilië gepubliceerde romans: Jerusalém precisa ser destruída; Eu, cidade; a Janela en As Tranças do poder. Hij heeft o.a. ook nog korte verhalen en twee kinderboeken op zijn naam staan, en schrijft nog steeds. Hij is niet gebonden aan een politieke partij en is meer een vrijdenker.

Doel: Inzicht verkrijgen in de actuele politieke situatie in Brazilië en achtergronden over de corruptieschandalen

Werkwijze: Plenaire bijeenkomst met ruimte voor vragen en discussie

Doelgroep: Alle tolken en vertalers Nederlands-Portugees

Taalverwerving en taalgebruik van Nederlanders in Brazilië en Brazilianen in Nederland

Spreker: Marian Schoenmakers-Klein Gunnewiek is geboren in Brazilië en kwam op haar veertiende naar Nederland. Zij doorliep het basisonderwijs in Brazilië en het VWO in Nederland, waarna ze Portugese Taal- en Letterkunde in Nijmegen studeerde, met als bijvakken Spaanse Letterkunde, Toegepaste Taalkunde en Algemene Taalwetenschap. Haar promotieonderzoek aan de universiteit van Tilburg was gericht op taalcontact en eerste taalverlies onder Portugese migranten in Nederland en in Frankrijk.

Ze heeft jarenlang gewerkt als universitair docent aan de Universiteit Utrecht, bij de opleiding Portugese Taal en Cultuur, tot deze opleiding in 2013 werd opgeheven in het kader van een reorganisatie. In die hoedanigheid onderwees en begeleidde ze scripties in Portugese Taalverwerving, Algemene en Portugese Taalkunde, Vertalen en Cultuur van Brazilië. Ze gaf ook meerdere gastcolleges in taalkunde en Cultuur van Brazilië aan de Universiteit van Coimbra en de Universiteit van Tbilisi/Georgië.

Het afgelopen semester heeft ze (Braziliaans) Portugees les gegeven aan tweedejaars studenten bij de opleiding International Studies van de Universiteit Leiden (Campus Den Haag). Momenteel bestudeert ze mogelijkheden voor het opzetten van een eigen bureau voor onderzoek, (taal)cursussen, (beëdigde) vertalingen, tolkdiensten en consultancy met betrekking tot Portugees sprekende landen en culturen.

Doel: Inzicht verkrijgen in het taalverwervingsproces en taalgebruik van volwassen en kinderen in een twee- of meertalige omgeving.

Werkwijze: Na een inleiding met voorbeelden van Nederlanders in Brazilië en Brazilianen in Nederland, wordt geprobeerd een aantal uitingen te interpreteren en in de juiste vorm weer te geven in correct Portugees en/of Nederlands, zoals bv. "Het is geen gezicht, die grote kerels met een geel lachje." En "Hij heeft de kennissen (daarvoor)." Dit gebeurt in kleinere groepjes, waarna een gezamenlijke nabespreking plaatsvindt.

Doelgroep: Alle tolken en vertalers Nederlands-Portugees en Portugees-Nederlands

Jeugdstrafrecht in Brazilië en Nederland: een vergelijking

Spreker: Mr. Maria Inês Marchese (54) is juriste, heeft zowel de Braziliaanse als de Italiaanse nationaliteit en woont sinds 1986 in Nederland. Nadat ze verschillende studies had gevolgd, zowel in Brazilië als in Nederland, is ze op latere leeftijd rechten gaan studeren. Ze is afgestudeerd in jeugdrecht aan de Universiteit Leiden. In haar masterscriptie onderzocht ze het gebruik van geweld in justitiële jeugdinrichtingen zowel in Brazilië als in

Nederland. Zij vindt dit onderwerp nog steeds heel interessant en blijft het onderzoeken. Inês werkte als juridisch stagiaire bij Defence for Children International Nederland in 2006. Van 2006 tot 2015 werkte ze als juridisch medewerker bij Advocatenkantoor G.E. M Later, waar zij veel ervaring opdeed met vreemdelingenrecht, strafrecht en jeugdrecht. Daarnaast verleende zij als vrijwilliger bijstand aan vreemdelingen bij hun aanvraag van een verblijfsvergunning van 2009 tot 2016. Ook heeft ze ervaring opgedaan met procedures bij het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM). Ze was betrokken bij de zaak Jeunesse tegen Nederland waarbij ze de officiële adviseur van de klager was (uitspraak nr. 12738/10, schending artikel 8 EVRM).

Momenteel heeft ze haar eigen juridisch advieskantoor “Legal Advieskantoor Marchese” waar ze vooral Portugeestalige cliënten adviseert en bijstaat in allerlei juridische zaken.

Doel: Inzicht verkrijgen in de ontstaansgeschiedenis van het jeugdstrafrecht in Brazilië, de huidige wetgeving, jurisprudentie en een vergelijking met het Nederlandse systeem

Werkwijze: Interactieve workshop

Doelgroep: Alle tolken en vertalers Nederlands-Portugees en Portugees-Nederlands

De meest in het oog springende verschillen tussen Braziliaans en Portugees vocabulair

Sprekers

Hans van der Veen en Cathe Kwakkenbos, beiden ruim 20 jaar werkzaam als juridisch vertaler en gerechtstolk.

Doel: Welke verschillen tussen het dagelijks en juridisch taalgebruik in Brazilië en Portugal komen we tegen in ons werk als tolk en vertaler en kunnen we van elkaar leren

Werkwijze: Interactieve workshop

Doelgroep: Alle tolken en vertalers Nederlands-Portugees en Portugees-Nederlands